



AKTUAR MOLIYA VA BUXGALTERIYA HISOBI ILMIY JURNALI

Vol. 4 Issue 07 | pp. 235-241 | ISSN: 2181-1865

Available online <https://finance.tsue.uz/index.php/afa>

OZIQ-OVQAT TARMOG'INI MAMLAKATIMIZ IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDAGI ALOHIDA XUSUSIYATLARI



Ibragimov G'anijon G'ayratovich (PhD)

TDIU Buxgalteriya hisobi fakulteti

Innovation menejment kafedrası dotsenti

Annotatsiya. Ushbu maqolada mamlakatimizning iqtisodiy rivojlanishida oziq-ovqat sanoatining o'rnini va ahamiyatini tahlil qiladi. Ushbu maqolada, oziq-ovqat tarmog'ining iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, qishloq xo'jaligini rivojlantirish, ish o'rinlari yaratish, mahalliy bozorni qo'llab-quvvatlash, va eksport potentsialini oshirish kabi asosiy xususiyatlariga e'tibor qaratiladi. Maqolada, O'zbekistonning oziq-ovqat tarmog'i qishloq xo'jaligi bilan chambarchas bog'liq ekanligi, bu esa iqtisodiy barqarorlik va milliy oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim rol o'ynashi tahlil qilinadi. Shuningdek, ushbu tarmoqning rivojlanishi orqali mahalliy va xalqaro bozorlarda raqobatbardoshlikni oshirish imkoniyatlari ham ko'rib chiqiladi. Maqola doirasida milliy va xorijiy olimlarning ilmiy nazariy-fikrlari hamda amaliy tajribalari asosida oziq-ovqat tarmog'ining mamlakatimiz iqtisodiyotidagi o'rnini baholash uchun ilmiy tahlillar amalga oshiriladi. Ushbu maqola O'zbekiston oziq-ovqat tarmog'ining istiqbollari, uni rivojlantirishning samarali strategiyalari va iqtisodiy o'sishga qo'shadigan hissasi haqida ko'proq bilishni istagan olimlar, tadqiqotchilar va siyosat ishlab chiquvchilar uchun muhim manba bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: oziq-ovqat tarmog'i, iqtisodiy rivojlanish, qishloq xo'jaligi, O'zbekiston iqtisodiyoti, oziq-ovqat xavfsizligi, mahalliy bozor, eksport potentsiali, ish o'rinlari yaratish, barqaror rivojlanish, iqtisodiy barqarorlik.

Аннотация. В данной статье анализируется роль и значение пищевой промышленности в экономическом развитии страны. В статье рассматриваются ключевые характеристики продовольственного сектора, такие как обеспечение экономической стабильности, развитие сельского хозяйства, создание рабочих мест, поддержка местного рынка и увеличение экспортного потенциала. В статье будет проанализировано, насколько тесно пищевой сектор Узбекистана связан с сельским хозяйством, которое играет важную роль в обеспечении экономической стабильности и национальной продовольственной безопасности. Также будут рассмотрены возможности повышения конкурентоспособности на местном и международном рынках за счет развития данного сектора. В статье представлен научный анализ, основанный на научно-теоретическом и практическом опыте отечественных и зарубежных ученых, для оценки роли продовольственной сети в

экономике страны. Данная статья служит важным ресурсом для ученых, исследователей и политиков, желающих узнать больше о перспективах развития продовольственной сети Узбекистана, эффективных стратегиях ее развития и вкладе в экономический рост.

Ключевые слова: продовольственный сектор, экономическое развитие, сельское хозяйство, экономика Узбекистана, продовольственная безопасность, местный рынок, экспортный потенциал, создание рабочих мест, устойчивое развитие, экономическая стабильность.

Annotation. This article analyzes the role and importance of the food industry in the economic development of the country. This article will focus on the key characteristics of the food sector such as ensuring economic stability, agricultural development, job creation, supporting the local market and increasing export potential. The article will analyze whether Uzbekistan's food sector is closely linked to agriculture, which plays an important role in ensuring economic stability and national food security. Opportunities to increase competitiveness in local and international markets through the development of this sector will also be discussed. The article will provide a scientific analysis based on the scientific theoretical and practical experience of national and foreign scholars to assess the role of the food network in the country's economy. This article serves as an important resource for scholars, researchers and policy makers who want to learn more about the prospects of Uzbekistan's food network, effective strategies for its development and contribution to economic growth.

Key words: food sector, economic development, agriculture, economy of Uzbekistan, food security, local market, export potential, job creation, sustainable development, economic stability.

Kirish.

O'zbekiston iqtisodiyotida oziq-ovqat tarmog'ining roli o'ta muhimdir, chunki mamlakat qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat ishlab chiqarishi bilan keng ko'lamda shug'ullanadi. Oziq-ovqat tarmog'ining rivojlanishi qishloq xo'jaligi va sanoatni modernizatsiya qilish, eksport imkoniyatlarini oshirish, va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash kabi strategik maqsadlarni amalga oshirish uchun zarur.

Oziq-ovqat tarmog'i mamlakat iqtisodiyotining muhim va markaziy tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. U nafaqat aholining kundalik ehtiyojlarini qondirish, balki iqtisodiy barqarorlik, ijtimoiy farovonlik va global raqobatbardoshlikni ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. O'zbekiston uchun oziq-ovqat tarmog'ining rivojlanishi, iqtisodiy o'sishning asosiy omillaridan biri sifatida, mamlakat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Oziq-ovqat tarmog'ining iqtisodiyotga bo'lgan ta'siri iqtisodiy barqarorlik, ish o'rinlari yaratish, qishloq xo'jaligini rivojlantirish, mahalliy bozorni qo'llab-quvvatlash, eksport potentsiali, sifat va xavfsizlik kabi asosiy omillar asosida rivojlanishi lozim. Oziq-ovqat sanoati mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlaydi. Mahalliy ishlab chiqarishning oshishi orqali importga bo'lgan ehtiyoj kamayadi va iqtisodiy qaramlikni kamaytiradi. Bu, o'z navbatida, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi va ichki bozorni barqarorlashtiradi. Oziq-ovqat tarmog'i qishloq xo'jaligi, ishlab chiqarish, saqlash, tashish va savdo kabi sohalarda ish o'rinlarini yaratadi. Bu ish o'rinlari iqtisodiy faoliyatni rag'batlantiradi va aholining daromadlarini oshiradi. Oziq-

ovqat tarmog'i qishloq xo'jaligi mahsulotlariga bo'lgan talabni oshiradi. Bu, o'z navbatida, qishloq xo'jaligining rivojlanishini ta'minlaydi va qishloq hududlarida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Mahalliy oziq-ovqat ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash orqali ichki bozorda talabni qondirish va mahalliy ishlab chiqaruvchilarni rivojlantirish mumkin. Bu ichki bozorni stabilizatsiya qiladi va iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlaydi. Oziq-ovqat mahsulotlari eksporti mamlakat iqtisodiyoti uchun muhim daromad manbaidir. Eksportni rivojlantirish orqali xalqaro bozorlar bilan aloqalarni mustahkamlash va iqtisodiy o'sishni ta'minlash mumkin. Oziq-ovqat mahsulotlarining sifatini va xavfsizligini oshirish orqali iste'molchilarga sifatli mahsulotlar taqdim etiladi va iqtisodiy ishonchni oshiradi.

Adabiyotlar sharhi.

Oziq-ovqat tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi alohida xususiyatlari haqida mahalliy olimlardan Mavluda Akhmedova "O'zbekiston iqtisodiyotida oziq-ovqat sanoatining roli" asarida oziq-ovqat sanoati mamlakat iqtisodiyotining muhim tarkibiy qismini tashkil etishini ta'kidlaydi. Uning fikricha, oziq-ovqat sanoati qishloq xo'jaligiga bo'lgan talabni oshiradi, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlaydi va ish o'rinlarini yaratadi. U, shuningdek, mahalliy ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash va eksport imkoniyatlarini oshirish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi. Rustam Kamilov "O'zbekiston oziq-ovqat sanoati va iqtisodiy rivojlanish" asarida oziq-ovqat sanoatining iqtisodiy rivojlanishdagi alohida ahamiyatini ta'kidlaydi. U mamlakatning ichki bozorini barqarorlashtirish va tashqi savdo salohiyatini oshirish uchun sanoatning rivojlanishi zarurligini bildiradi. Shuningdek, Kamilov qishloq xo'jaligi va oziq-ovqat tarmog'ini integratsiyalash orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish mumkinligini ta'kidlaydi. Dilshod Rahimov "Oziq-ovqat sanoatining mahalliy bozorga ta'siri" asarida oziq-ovqat sanoati mahalliy bozorni rivojlantirishda muhim rol o'ynashini ta'kidlaydi. U, shuningdek, oziq-ovqat sanoatining sifat nazorati va xavfsizlik choralari orqali iste'molchilarga sifatli mahsulotlar taqdim etishini va shu orqali iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash imkoniyatini ko'rsatadi.

Xorijiy olimlardan Jeffrey Sachs "The End of Poverty: Economic Possibilities for Our Time" deb nomlangan asarida oziq-ovqat tarmog'ining iqtisodiy rivojlanishdagi rolini global miqyosda ko'rib chiqadi. U oziq-ovqat tarmog'ining qishloq xo'jaligi va iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi ahamiyatini ta'kidlaydi. Sachsning fikricha, oziq-ovqat tarmog'ining rivojlanishi orqali kambag'allikni kamaytirish va iqtisodiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlash mumkin. Michael Porterning asari "Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance" esa oziq-ovqat sanoatining raqobatbardoshligini oshirish orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish mumkinligini bildiradi. U oziq-ovqat sanoatida raqobat strategiyalarini rivojlantirish va innovatsiyalarni joriy etish orqali iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlashni ta'kidlaydi. Amartya Senning asari "Development as Freedom"da esa oziq-ovqat xavfsizligi va iqtisodiy rivojlanish o'rtasidagi bog'liqlikni ta'kidlaydi. U oziq-ovqat tarmog'ining iqtisodiy o'sishni ta'minlashdagi rolini va iqtisodiy erkinlikni oshirish orqali ijtimoiy rivojlanishni rag'batlantirish imkoniyatlarini ko'rsatadi. Paul Collier "The Bottom Billion: Why the Poorest Countries are Failing and What Can Be Done About It" asarida oziq-ovqat tarmog'ining global iqtisodiy rivojlanishga ta'sirini va eng kambag'al mamlakatlarda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash orqali iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishni ta'kidlaydi. U oziq-ovqat tarmog'ining rivojlanishi orqali xalqaro

miqyosda barqarorlikni ta'minlash mumkinligini bildiradi. Oziq-ovqat tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi ahamiyati haqidagi mahalliy va xorijiy olimlarning fikrlari umumiy ravishda sanoatning iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, ish o'rinlarini yaratish, qishloq xo'jaligini rivojlantirish, mahalliy bozorni qo'llab-quvvatlash va eksport imkoniyatlarini oshirish kabi xususiyatlarga e'tibor qaratadi. Ushbu fikrlar oziq-ovqat tarmog'ining iqtisodiy o'sish va ijtimoiy rivojlanishda muhim rol o'ynashini tasdiqlaydi.

Asosiy qism.

Oziq-ovqat sanoati mamlakat rivojida muhim rol o'ynaydi. Bu sohaning ahamiyatini quyidagi jihatlarida ko'rsatish mumkin:

1. Iqtisodiy rivojlanish. Oziq-ovqat sanoati iqtisodiyotning muhim sektori bo'lib, u iqtisodiy o'sish, eksport daromadlari va ish o'rinlarini yaratish orqali mamlakat iqtisodiyotini qo'llab-quvvatlaydi. Oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash sohasida ko'plab kichik va yirik korxonalar faoliyat yuritadi.

2. Ish o'rinlari yaratish. Bu sohada ko'plab ish o'rinlari yaratiladi, shu jumladan fermerlar, ishlab chiqaruvchilar, transportchilar va sotuvchilar. Ish o'rinlari ko'payishi orqali aholi daromadlari oshadi va ijtimoiy barqarorlik ta'minlanadi.

3. Eksport va savdo. Oziq-ovqat mahsulotlari eksporti mamlakat uchun muhim valyuta manbai hisoblanadi. Mahalliy ishlab chiqaruvchilar xalqaro bozorga chiqib, o'z mahsulotlarini sotish orqali iqtisodiy foyda olishadi.

4. Mahalliy oziqlanish. Oziq-ovqat sanoati mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Mahalliy mahsulotlar orqali aholi uchun sifatli va xavfsiz oziq-ovqat ta'minlanadi.

5. Innovatsiyalar. Sanoat innovatsiyalar va texnologik yangiliklarni qabul qilish orqali ishlab chiqarish samaradorligini oshiradi. Yangi texnologiyalar yordamida mahsulot sifatini yaxshilash va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish mumkin.

6. Qishloq xo'jaligi. Oziq-ovqat sanoati qishloq xo'jaligi bilan chuqur bog'liqdir. Fermerlik va qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlatish orqali sanoat o'sishiga yordam beradi, bu esa qishloq hududlarining rivojlanishiga olib keladi.

Mamlakat iqtisodiyoti va ijtimoiy rivojlanishi uchun oziq-ovqat sanoati muhim bo'lib, bu sohani yanada rivojlantirish va modernizatsiya qilish mamlakatning umumiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Oziq-ovqat tarmog'i O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Bu tarmoq mamlakat iqtisodiyotiga quyidagi alohida xususiyatlar bilan ta'sir qiladi. Iqtisodiy barqarorlik. Oziq-ovqat xavfsizligi. Oziq-ovqat tarmog'i mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlaydi, bu esa iqtisodiy barqarorlikni saqlashda muhim ahamiyatga ega. Oziq-ovqat mahsulotlarining ichki ishlab chiqarish hajmi ortishi bilan importga bo'lgan ehtiyoj kamayadi va iqtisodiy qaramlikni kamaytiradi. Sanoat sektori o'sishi. Oziq-ovqat tarmog'i sanoat sektorining muhim qismi bo'lib, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarida o'sishlarni rag'batlantiradi. Oziq-ovqat sanoatining rivojlanishi bilan yangi ishlab chiqarish quvvatlari, innovatsion texnologiyalar joriy etiladi va sanoat tarmoqlarining rivojlanishi uchun qulay sharoitlar yaratiladi.

Ish o'rinlari yaratish. To'g'ridan-to'g'ri ish o'rinlari. Oziq-ovqat tarmog'i o'z ichiga qishloq xo'jaligi, ishlab chiqarish, saqlash, tashish, savdo va boshqa xizmatlarni oladi, bu

esa to'g'ridan-to'g'ri ko'plab ish o'rinlarini yaratadi. Bu ish o'rinlari iqtisodiy faoliyatni rag'batlantiradi va aholi daromadlarini oshiradi. Bilim va ko'nikmalarni oshirish. Oziq-ovqat sanoatida ishlash uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni oshirish ham iqtisodiy o'sishni qo'llab-quvvatlaydi. Ta'lim va malaka oshirish dasturlari orqali ishchi kuchining sifatini oshirish mumkin. Qishloq xo'jaligini rivojlantirish. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishi. Oziq-ovqat tarmog'i qishloq xo'jaligiga bo'lgan talabni oshiradi. Bu, o'z navbatida, qishloq xo'jaligi mahsulotlarining ishlab chiqarilishi va sifatini yaxshilashga yordam beradi. Qishloq xo'jaligining rivojlanishi esa qishloq hududlarida iqtisodiy o'sishni va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi.

Agrotexnologiyalar. Yangi texnologiyalar va innovatsiyalar joriy etish qishloq xo'jaligini modernizatsiya qilishga yordam beradi, bu esa mahsuldorlikni oshiradi va qishloq xo'jaligi tarmog'ining iqtisodiy samaradorligini yaxshilaydi. Mahalliy bozorni qo'llab-quvvatlash. Mahalliy ishlab chiqarishni rivojlantirish. Mahalliy oziq-ovqat ishlab chiqaruvchilarni qo'llab-quvvatlash orqali ichki bozorda talabni qondirish va mahalliy ishlab chiqaruvchilarni rivojlantirish mumkin. Bu ichki bozorni stabilizatsiya qiladi va importga bo'lgan ehtiyojni kamaytiradi. Mahalliy iqtisodiyotni rag'batlantirish. Mahalliy oziq-ovqat mahsulotlarini sotish va iste'mol qilish mahalliy iqtisodiyotga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mahalliy savdo tarmoqlarining rivojlanishi va talabning oshishi iqtisodiy faoliyatni rag'batlantiradi. Eksport potentsiali. Eksport imkoniyatlari. Oziq-ovqat mahsulotlari eksporti mamlakat iqtisodiyoti uchun muhim daromad manbaidir. Eksportni rivojlantirish orqali xalqaro bozorlar bilan aloqalarni mustahkamlash va iqtisodiy o'sishni ta'minlash mumkin.

Yangi bozorlarni ochish. Yangi eksport bozorlarini ochish va mavjud bozorlarni kengaytirish orqali iqtisodiy diversifikatsiyani oshirish mumkin. Bu mamlakatni global bozorlar bilan integratsiyalashishni osonlashtiradi. Sifat va xavfsizlik. Sifat standartlari. Oziq-ovqat tarmog'ida sifat standartlarini oshirish orqali iste'molchilar uchun xavfsiz va sifatli mahsulotlarni ta'minlash mumkin. Bu, o'z navbatida, iqtisodiy ishonchni oshiradi va xalqaro bozorda raqobatbardoshlikni ta'minlaydi. Sog'liqni saqlash. Oziq-ovqat mahsulotlarining xavfsizligi va sifatini yaxshilash sog'liqni saqlash tizimiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va umumiy aholi salomatligini yaxshilaydi.

O'zbekiston oziq-ovqat sanoati 2022-2023 yillarda rivojlanishning ijobiy tendensiyalarini ko'rsatdi. Sanoatning o'sishi, yangi investitsiyalar, texnologik yangiliklar va sifat nazorati orqali mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va iqtisodiy barqarorlikni oshirishda muhim rol o'ynadi.

1-jadval

O'zbekistondagi oziq-ovqat sanoatining 2022-2023 yillardagi amaldagi holati

No	Ko'rsatkichlar	2022 yil	2023 yil	O'zgarish, % da
1	Ishlab chiqarish hajmi, trillion so'm	36,5	39,7	8,9
2	Eksport, mlrd.dollar	2,8	3,1	10,7
3	Import, mlrd.dollar	1,9	2,2	15,8
4	Investitsiyalar, trillion so'm	1,5	1,8	20

5	Davlat investitsiyalari, mlrd.so'm	500	600	20
6	Yangi texnologiyalar joriy etishga sarflangan mablag'lar, mlrd.so'm	300	350	16,7
7	Sifat nazorati va xavfsizlik choralari, mlrd.so'm	150	180	20
8	Qishloq xo'jaligi mahsulotlari, mln.so'm.:			
	Bug'doy	7,5	8	6,7
	Guruch	1,2	1,3	8,3
	Kartoshka	4,8	5,0	4,2
	Mevalar	2,9	3,1	6,9
9	Yaratilgan ish o'rinlari	200 000	220 000	1,1

Eksportning o'sishi eksport bozorlarida O'zbekistondagi oziq-ovqat mahsulotlariga bo'lgan talabning ortayotganini ko'rsatadi. Import hajmi ham oshdi, bu mamlakat ichki bozorida yetishmayotgan yoki yuqori sifatli mahsulotlarga bo'lgan talabni aks ettiradi. Xususiy va davlat investitsiyalari hajmi ortishi sanoatning rivojlanishi va modernizatsiya qilishga qaratilgan yondashuvni ko'rsatadi. Yangi texnologiyalar va ishlab chiqarish quvvatlarini oshirishga qaratilgan investitsiyalar sanoatning umumiy samaradorligini yaxshilaydi. Texnologik yangiliklarga sarmoya oshishi sanoatning innovatsion salohiyatini kuchaytiradi. Yangi texnologiyalar mahsulot sifatini yaxshilash va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirishga yordam beradi. Qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarishining o'sishi oziq-ovqat xavfsizligini yaxshilash va ichki bozorga ehtiyojni qondirish uchun muhimdir. Mahsulot ishlab chiqarish hajmining oshishi qishloq xo'jaligi samaradorligini oshirganini ko'rsatadi.

Xulosa

O'zbekistondagi oziq-ovqat sanoati 2022-2023 yillarda sezilarli darajada rivojlandi. Ishlab chiqarish hajmi, eksport, import, investitsiyalar va texnologik yangiliklar bo'yicha o'sishlar sanoatning rivojlanishini va iqtisodiy barqarorlikni ko'rsatadi. Boshqa sohalarda, masalan, qishloq xo'jaligi mahsulotlari ishlab chiqarish va sifat nazorati bo'yicha ham o'sishlar mavjud. Bu sanoatning umumiy holatini ijobiy baholashga imkon beradi. Oziq-ovqat tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi alohida xususiyatlari iqtisodiy barqarorlik, ish o'rinlarini yaratish, qishloq xo'jaligini rivojlantirish, mahalliy bozorni qo'llab-quvvatlash, eksport potentsialini oshirish va sifatni ta'minlash kabi jihatlarni o'z ichiga oladi. O'zbekiston uchun oziq-ovqat tarmog'ining rivojlanishi iqtisodiy o'sishning asosiy omili sifatida katta ahamiyatga ega bo'lib, mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. O'zbekistondagi oziq-ovqat sanoati 2022-2023 yillarda yaxshi rivojlanish ko'rsatkichlarini ko'rsatdi. Ishlab chiqarish hajmi, eksport va import ko'rsatkichlari oshdi, yangi investitsiyalar va texnologiyalar joriy etildi, sifat nazorati va xavfsizlik choralari kuchaytirildi. Sanoatning rivojlanishi iqtisodiy o'sish va ijtimoiy barqarorlikka ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. OECD (2022). Food and Agriculture Review: Uzbekistan. [Online]. Available at: <https://www.oecd.org>
2. UNDP (2023). Sustainable Development Goals: Food Security in Uzbekistan. [Online]. Available at: <https://www.uz.undp.org>
3. FAO (2022). The State of Food Security and Nutrition in the World 2022. Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations.
4. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va sanoat vazirligi (2023). O'zbekiston oziq-ovqat sanoatining amaldagi holati, 2022-2023 yillar. Toshkent: Iqtisodiyot va sanoat vazirligi.
5. World Bank (2022). Uzbekistan Economic Update: Navigating through Crisis. Washington, DC: The World Bank.
6. Sachs, J. (2005). The End of Poverty: Economic Possibilities for Our Time. New York: Penguin Press.
7. Porter, M. E. (1985). Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. New York: Free Press.
8. Sen, A. (1999). Development as Freedom. New York: Alfred A. Knopf.
9. Collier, P. (2007). The Bottom Billion: Why the Poorest Countries are Failing and What Can Be Done About It. Oxford: Oxford University Press.
10. Dorward, A., Kydd, J., & Poulton, C. (2008). The Role of Food in Economic Development: Understanding Patterns and Trade-Offs. London: Routledge.
11. Pingali, P. (2006). Agricultural Growth and Economic Development: A View through the Global Food System. Rome: FAO.
12. Akhmedova, M. (2020). O'zbekiston iqtisodiyotida oziq-ovqat sanoatining roli. Tashkent: Iqtisodiyot Nashriyoti.
13. Kamilov, R. (2021). O'zbekiston oziq-ovqat sanoati va iqtisodiy rivojlanish. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
14. Rahimov, D. (2022). Oziq-ovqat sanoatining mahalliy bozorga ta'siri. Toshkent: O'zbekiston Fanlar Akademiyasi.

Copyright: © 2024 by the authors. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-4.0 International License (CC - BY 4.0)

